

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4Csp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200124
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421200124.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: J. U., Q.: XX.XX.XXXX, R. XXX, XXX XX R., o zaplatenie 312,30 eur s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobkyni **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 20.01.2021 sa žalobkyňa domáhala na žalovanej zaplatenia 312,30 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 312,30 eur od 11.02.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA s.r.o., Rontgenová 26, 851 01 Bratislava, IČO: 35 701 722 (ďalej len „DIGI SLOVAKIA“) ako postupcom a žalobkyňou došlo k postúpeniu pohľadávky postupcu voči žalovanej na žalobkyňu. Postupca a žalovaná dňa 23.09.2015 uzavreli Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30803521. Predmetom zmluvy je záväzok postupcu zriadiť a poskytovať žalovanej službu: nájom hd stb, satelit maxi, prerušenie poskytovania služieb pre neplatenie, nájom koncového zariadenia, aktivačný poplatok za stb a základná inštalácia technikom, a to v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve, všeobecných podmienkach pre poskytovanie verejných služieb a cenníku pre poskytovanie služieb podniku, a záväzok žalovanej riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou. Cena za poskytované služby bola podľa zmluvy stanovená v osobitných podmienkach pre poskytovanie služieb satelitnej televízie, všeobecných podmienkach pre poskytovanie verejných služieb a cenníku pre poskytovanie služieb podniku. Za poskytnuté služby postupca vystavil žalovanej faktúry tak, ako ich špecifikoval v žalobe (celkom 19 faktúr). Vzhľadom na to, že žalovaná špecifikované faktúry neuhradila riadne a včas, postupca v súlade s § 44 ods. 11 písm. b) zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb od zmluvy odstúpil. Žalobou si žalobkyňa na základe svojho dispozičného oprávnenia uplatňuje nárok vyplývajúci iba z jednej faktúry, a to faktúry č. 1801134442 znejúcej na sumu 312,30 eur splatnej dňa 10.02.2018. Touto faktúrou postupca žalovanej vyfakturoval, o.i., aj pokutu za nevrátenie zariadení špecifikovaných v zmluve ako aj z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej vrátiť po skončení zmluvy predmetné zariadenia.

3. Právny základ žaloby zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že medzi postupcom a žalovanou vznikol záväzkový vzťah upravený ust. § 44 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, na základe ktorého postupca poskytoval žalovanej služby dohodnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb a žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť postupcovi cenu za poskytované služby podľa cenníka postupcu uvedenú vo vystavených faktúrach, čo žalovaná neurobila. Vzhľadom na to, že žalovaná špecifikované faktúry neuhradila riadne a včas, postupca v súlade s § ust. 44 ods. 11 písm. b) zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb od zmluvy odstúpil. Požadovaná pokuta za nevrátenie zariadení špecifikovaných v zmluve po odstúpení od zmluvy okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škodu spôsobenej postupcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na zľavy, ktoré postupca poskytol žalovanej na základe zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadení spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaná splnila svoje povinnosti vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mala k dispozícii len na dobu trvania zmluvy. Okrem náhrady nákladov postupcu účelom je tiež snaha predísť situáciám, ktoré sa vo všeobecnosti bez uplatňovania sankcií za nevrátenie zapožičaných zariadení vyskytujú, a to situáciám, kedy užívatelia prevezmú od postupcu zariadenia (niekedy aj desiatky kusov) a následne ich predávajú a tým sa neoprávnene obohacujú. Postupca/žalobca si pokutu uplatňuje ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou spočívajúcej v nevrátení vyššie zariadení. Nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v požadovanej o výške 5% ročne má svoj základ v ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nariadení vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.02.2013.

4. Ako prílohy žaloby zástupca žalobkyne označil a predložil listiny: „Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30803521“, „PREBERACÍ PROTOKOL a DODATOK k službe satelitnej televízie - Nová DIGI“, „odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.12.2017, faktúry špecifikované v žalobe, „Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb“, „Osobitné podmienky pre poskytovanie služieb satelitnej televízie“ , „Cenník pre poskytovanie verejných služieb“, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 vrátane prílohy a oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.04.2019.

5. Písomným podaním doručeným súdu dňa 24.05.2021 zástupca žalobkyne na výzvu súdu žalobu doplnil tak, že v zmluve o poskytovaní verejných služieb postupca a žalovaná dohodli podmienky a ceny za dodanie a využívanie služieb satelitnej televízie. Vychádzajúc z preberacieho protokolu a dodatku k službe satelitnej televízie predložených spolu so žalobou dojednali akciový produkt v podobe KAMPANE - SATELIT Jeseň 2015 s dobou viazanosti 24 mesiacov. V zmluve v časti preberacieho protokolu „Pokuty v zmysle Podmienok Kampane“ postupca a žalovaná dohodli, že v prípade nedodržania záväzku viazanosti v zmysle podmienok využitia kampane je účastník po skončení zmluvného vzťahu s podnikom povinný uhradiť podniku odškodné , ktorého výška sa určí ako súčet: a) sumy 50 eur, ktorá predstavuje výšku zmluvnej pokuty pri predčasnom ukončení zmluvy pre poskytovanie verejných služieb a b) poskytnutej zľavy z jednorazových poplatkov v zmysle cenníka pre poskytovanie verejných služieb. Žalovaná faktúry špecifikované v žalobe za služby poskytované jej postupcom riadne a včas neuhradila, čím porušila svoje zmluvné povinnosti, čo v konaní žalovaná nijako nerozporovala. Žalovaná teda porušila zmluvnú povinnosť zabezpečenú zmluvnou pokutou vo výške 50 eur, a to dňa 30.04.2016, kedy nastala splatnosť prvej faktúry špecifikovanej v žalobe, a to faktúry č. 1603099667 znejúcej na sumu 15,90 eur. Faktúrou č. 1801134442 splatnou dňa 10.02.2018 postupca žalovanej vyúčtoval zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti vo výške 50 eur, a zároveň aj ceny za zľavy poskytnuté žalovanej v súlade s objednanou kampaňou vyčíslené podľa platného cenníka. Zmluvná pokuta tak predstavuje paušalizovanú náhradu škody, ktorá postupcovi vznikla v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovanou zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu, resp. porušenia povinnosti žalovanej zaplatiť za poskytované služby riadne a včas. Škoda tak pozostáva zo sumy, ktorá postupcovi vznikla v dôsledku poskytnutia služieb za akciové ceny s ohľadom na dobu viazanosti. Zmluvnou pokutou si postupca zabezpečuje návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny služieb poskytnutej žalovanej. Nakoľko žalovaná si neplnila riadne a včas svoje povinnosti, cenu za poskytnuté služby nezaplatila ani do 60 dní po dni splatnosti, postupca využil právo zakotvené v časti III. čl. 6 bod 9 písm. b) všeobecných podmienok v spojení s § 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách a od zmluvy odstúpil. Podľa spolu so žalobou predloženej listiny od zmluvy postupca odstúpil ku dňu 31.12.2017. Dôvodom odstúpenia postupcu od zmluvy bolo teda to, že žalovaná nezaplatila cenu za poskytnuté služby ani do 60 dní po dni splatnosti. Podľa jeho názoru však skončenie zmluvného

vzťahu nemá žiadny vplyv na uplatnený nárok, nakoľko ten žalobkyňa odvodzuje od faktúr. Ukončenie zmluvného vzťahu má za následok výlučne to, že žalovanej už nie sú poskytované naďalej služby. Ďalej uviedol, že postupca v súvislosti s poskytovaním služieb odovzdal žalovanej zariadenia, ktorých popis je uvedený v žalobe. Faktúrou č. 1801134442 si postupca uplatnil aj pokutu za nevrátenie uvedených zariadení. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie aj tu predstavuje paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku nevrátenia zariadení. Zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadení a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaná splnila svoju povinnosť zariadenia vrátiť. Výška zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení, ktoré postupca poskytol žalovanej do dočasného užívania, odzrkadľuje cenu za obdobné zariadenia dostupné na bežnom trhu. O tom, že zariadenia boli žalovanej riadne odovzdané, svedčí protokol. Žalovaná zariadenia nevrátila. Zastáva názor, že je plne v súlade s právnou úpravou zmluvnej pokuty, ak si postupca uplatnil zmluvnú pokutu po odstúpení od zmluvy, nakoľko k porušeniu zmluvnej povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou došlo až skutočnosťami, ktoré nastali po dostúpení, a to v priamej súvislosti s tým, že žalovaná si neplnila povinnosť uhrádzať cenu za poskytované služby včas a riadne, na základe čoho postupca bol de facto donútený riešiť situáciu odstúpením od zmluvy.

6. Uznesením zo dňa 15.12.2021 č.k. 4Csp 7/2021-92 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie bolo žalovanej riadne doručené dňa 21.12.2021. Žalovaná na výzvu súdu nereagovala.

7. Súd spor prejednal a rozhodol dňa 29.03.2022 v súlade s ust. § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov. Hodnota sporu neprevyšuje 1.000 eur, skutkové tvrdenia medzi stranami neboli sporné a podľa názoru súdu vo veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia. Dňa 29.03.2022 súd verejne vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

8. Medzi stranami nebolo sporným a súd nemal dôvodné pochybnosti o tvrdení žalobkyne, že spoločnosť DIGI SLOVAKIA s.r.o., Rontgenová 26, 851 01 Bratislava, IČO: 35 701 722, (ďalej už len „DIGI SLOVAKIA“) a žalovaná dňa 23.09.2015 uzavreli zmluvu o poskytovaní verejných služieb podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, na základe ktorej sa spoločnosť DIGI SLOVAKIA zaviazala zriadiť a poskytovať žalovanej verejné služby a žalovaná sa zaviazala za tieto služby platiť cenu a poplatky v zmysle zmluvy (ďalej už len „zmluva o poskytovaní verejných služieb“). Zo žalobkyňou predložených listín „Zmluva o poskytovaní verejných služieb ...“ a „PREBERACÍ PROTOKOL a DODATOK k Službe Satelitnej televízie - Nová DIGI“ vyplýva, že zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa spoločnosť DIDI SLOVAKIA zaviazala zriadiť a poskytovať žalovanej služby satelitnej televízie, a to základný balík služieb „SATELIT Štandard: 9,60 eur/mesiac“ v podmienkach kampane „SATELIT Jeseň 2015“ s dobou viazanosti 24 mesiacov. Za účelom poskytovania týchto služieb spoločnosť DIGI SLOVAKIA prenajala žalovanej potrebné zariadenia, a to 2 ks settopbox HD STB, 2 Smart karty, 2 ks diaľkových ovládačov a 2 ks zdrojového kábla. Aktivačný poplatok za STB strany dohodli vo výške 26,50 eur. Poplatok za inštaláciu zariadení technikom strany nedohodli (samoinštalácia). Žalovaná podpisom na listinách potvrdila osobné prevzatie zariadení pri podpise zmluvy, zaviazala sa platiť cenu za prenájom zariadení, a to nájomné 1,50 eur na mesiac za 1 kus HD STB, a cenu za poskytovanie služieb. Vyhlásila, že bola oboznámená, že aktuálne platné ceny za služby je možné získať v aktuálnom cenníku dostupnom na www.digislovakia.sk a na predajných miestach spoločnosti.

9. Podľa listiny „Cenník pre poskytovanie verejných služieb“, časť 3.2. označenej ako „Cenník pre poskytovanie služby satelitnej televízie (Nová DIGI)“ účinného od 01.09.2015 (ďalej už len „cenník“) mesačný poplatok za službu „KABLOVKA Štandard“ predstavoval sumu 9,60 eur s DPH mesačne, poplatok za nájom STB zariadenia 1,50 eur /1 kus.

10. Faktúrou č. 1801134442 vyhotovenou dňa 26.01.2018 splatnou dňa 10.02.2018 spoločnosť DIGI SLOVAKIA vyúčtovala žalovanej aktivačný poplatok za STB vo výške 26,50 eur a základnú inštaláciu technikom vo výške 50 eur. Ďalej pokuty za nevrátenie zariadení: „Pokuta - nevrátenie Scart kábla“ (počet 2) 6 eur, „Pokutu - nevrátenie diaľkového ovládača“ (počet 2) 20 eur, „Pokuta - nevrátenie Koncového zariadenia“ (počet 2) 100 eur, „Pokuta - nevrátenie Smart karty,“ (počet 2) 39,80 eur, „Pokuta - nevrátenie Zdrojového kábla“ (počet 2) 20 eur, spolu pokuty za nevrátenie zariadení vo výške 185,80 eur. Ďalej

tiež pokutu „Pokuta - porušenie záväzku viazanosti“ (počet 1) vo výške 50 eur. Suma vyúčtovaná touto faktúrou spolu predstavuje s DPH 312,30 eur.

11. Z listiny označenej ako „Odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb“ datovanej dňom 14.12.2017 vyplýva, že spoločnosť DIGI SLOVAKIA touto listinou prejavila vôľu od zmluvy o poskytovaní verejných služieb z dôvodu nezaplatenia za služby žalovanou ani do 60 dní po dni splatnosti odstúpiť s účinnosťou od 31.12.2017. V listine konštatuje výšku záväzku žalovanej 135,20 eur. Žalovanú upozorňuje na povinnosť do 15 dní odo dňa ukončenia zmluvného vzťahu vrátiť technické zariadenia spoločnosti na predajné miesto a na nárok spoločnosti na zmluvné pokuty za nevrátenie zariadení vo výške tak, ako ich v listine špecifikuje. Žalovanú tiež upozorňuje na oprávnenie spoločnosti v prípade nepretržitého viac ako 90 dní trvajúceho omeškania so splnením uvedeného peňažného záväzku postúpiť podľa § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z.z. pohľadávku inej osobe bez súhlasu žalovanej.

12. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok vrátane jej prílohy č. 1 vyplýva, že dňa 27.03.2019 spoločnosť DIGI SLOVAKIA ako postupca na jednej strane uzavrela so žalobkyňou ako postupníkom na strane druhej zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej súčasťou bola aj pohľadávka voči žalovanej vo výške 135,20 eur.

13. Z listiny „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ zo dňa 30.04.2019 vyplýva, že týmto listom spoločnosť DIGI SLOVAKIA oznamuje žalovanej, že pohľadávku voči nej v celkovej výške 135,20 eur zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 postúpila na žalobkyňu a že od okamihu doručenia tohto listu je možné záväzok splniť výlučne postupníkoví.

14. Vychádzajúc z obsahu žaloby, vyjadrení žalobkyne a faktúry č. 1801134442 zo dňa 26.01.2018 žalobkyňa si žalobou v danej veci uplatnila voči žalovanej nárok na zaplatenie vyúčtovaného aktivačného poplatku za zariadenie STB vo výške 26,50 eur, nárok na zaplatenie poplatku za základnú inštaláciu zariadení STB technikom vo výške 50 eur, nárok na zaplatenie pokút za porušenie povinnosti žalovanou vrátiť vo faktúre špecifikovaní zariadenia a nárok na zaplatenie pokuty za porušenie povinnosti žalovanou dodržať dohodnutú dobu viazanosti.

15. Zmluva o poskytovaní verejných služieb nie je typom zmluvy upraveným v Obchodnom, ani Občianskom zákonníku. Tento typ zmluvy upravuje osobitný zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Preto súd pri posúdení nárokov žalobkyne vychádzal z ustanovení tohto osobitného zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a subsidiárne aj zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa, keďže súd zastáva názor, že zmluvou o poskytovaní verejných služieb v danej veci bol medzi zmluvnými stranami založený spotrebiteľský vzťah.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb dňa 15.01.2016 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Vychádzajúc z cit. ust. Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

20. V danej veci žalovaná je v zmluve označená ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetom podnikateľskej činnosti obchodnej spoločnosti DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Rontgenová 26, Bratislava, IČO: 35 701 722, ktorá zmluvu uzavrela, bolo a je o.i. aj poskytovanie elektronických komunikačných služieb (zriaďovanie a prevádzkovanie verejnej telekomunikačnej siete), vysielanie televíznej programovej služby a celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby. Súd v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by vážnejšie spochybňovali záver, že žalovaná má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o poskytovaní verejných služieb postavenie spotrebiteľa, tzn. že pri uzatváraní a plnení

zmluvy o poskytovaní verejných služieb nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, a spoločnosť DIGI SLOVAKIA má postavenie dodávateľa, tzn. že pri uzatvorení a plnení zmluvy o poskytovaní verejných služieb konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Preto súd zmluvu o poskytovaní verejných služieb v danej veci považoval za zmluvu spotrebiteľskú upravenú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákona, ako aj ďalšími ustanoveniami právneho poriadku slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa.

21. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

23. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 53 ods.12 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

26. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

27. Podľa § 44 ods.1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb (ďalej už len „Zákon o elektronických komunikáciách „) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

28. Podľa § 44 ods.2 Zákona o elektronických komunikáciách zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb

tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými

predpismi, 39)

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele,

ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplyvať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

- c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,
- d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,
- e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,
- f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,
- g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,
- h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,
- i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

29. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o elektronických komunikáciách údaje uvedené v odseku 2 môžu byť uvedené v ktorejkoľvek súčasti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane všeobecných podmienok alebo cenníka; to neplatí pre údaje, ktoré musia byť výslovne uvedené priamo v písomnom vyhotovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak je zmluva o poskytovaní verejných služieb podľa odseku 1 písomná:

- a) lehotu prvého pripojenia k sieti,
- b) obmedzenia, ktoré podnik zavedie na používanie podnikom dodaných koncových zariadení účastníkovi,
- c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,
- d) cenu alebo zdroj, spôsob a možnosti získania informácií o cene,
- e) informáciu o zúčtovacom období a spôsobe fakturácie v prípade fakturovaných služieb,
- f) čas trvania zmluvy vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby.

30. Podľa § 44 ods. 5 Zákona o elektronických komunikáciách ak sa účastník, ktorým je fyzická osoba, zaviazal využívať určitú verejnú službu podniku počas určitého minimálneho obdobia, nesmie toto obdobie pri prvom uzavretí zmluvy o poskytovaní danej verejnej služby presiahnuť 24 mesiacov; podnik je zároveň povinný poskytnúť užívateľovi možnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní verejných služieb, pri ktorej toto obdobie nepresiahne 12 mesiacov. Bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

31. Podľa § 44 ods. 10 Zákona o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, 20) alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o poskytovaní verejných služieb.

32. Podľa § 44 ods. 14 Zákona o elektronických komunikáciách odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

33. Podľa § 43 ods.1 písm. a) a b) Zákona o elektronických komunikáciách podnik má právo

- a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu,

b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,

34. Podľa § 43 ods.12 Zákona o elektronických komunikáciách účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov. 20)

35. Podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

36. Podľa § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

37. Podľa § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

38. Podľa § 682 Občianskeho zákonníka ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

39. Podľa § 524 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

40. Podľa § 526 ods.1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. (§ 526 ods.2 Občianskeho zákonníka).

41. Ako už súd vyššie uviedol, v danej veci považoval za preukázané tvrdenie žalobkyne, ktoré žalovaná nijako nespochybnila, že dňa 23.09.2015 spoločnosť DIGI SLOVAKIA a žalovaná uzavreli zmluvu o poskytovaní verejných služieb podľa Zákona o elektronických komunikáciách, spoločnosť v postavení „podniku“ a žalovaná v postavení „účastníka“. Súd po preskúmaní žalobkyňou spolu so žalobou predložených listinných dôkazov mal za to, že zmluva obsiahnutá vo viacerých písomných dokumentoch obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované cit. ust. § 44 Zákona o elektronických komunikáciách.

42. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že nakoľko žalovaná spolu so žalobou predložené faktúry neuhradila ani do 60 dní po dni ich splatnosti, postupca v súlade s § 44 ods. 11 písm. b) Zákona o elektronických komunikáciách a všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb od zmluvy s účinnosťou k 31.12.2017 odstúpil. Na preukázanie tohto tvrdenia žalobkyňa spolu so žalobou predložila listinu datovanú dňom 14. 12.2017. Vychádzajúc z obsahu tejto listiny listina nepochybne obsahuje prejav vôle spoločnosti DIGI SLOVAKIA od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.09.2015 odstúpiť, a to z dôvodu tvrdeného žalobkyňou.

43. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

44. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právny predpis ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

45. Podľa cit. § 44 ods. 10 písm. b) Zákona o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

46. Podľa cit. § 44 ods. 14 Zákona o elektronických komunikáciách odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň.

47. Podľa čl. 6 bod 10 listiny „Všeobecné podmienky pre poskytovania verejných služieb“ účinných od 31.01.2015 (ďalej už len „všeobecné podmienky“) odstúpením od zmluvy oprávnenou zmluvnou stranou sa zmluva zrušuje ku dňu doručenia písomného oznámenia o odstúpení od zmluvy druhej zmluvnej strane. Ak podnik uvedie v odstúpení od zmluvy neskorší deň, ku ktorému sa má zmluva zrušiť, zmluva sa zruší až k tomuto dňu. Zánikom zmluvy zanikajú a rušia sa aj všetky právne vzťahy založené zmlouvou, resp. vzniknuté na základe zmluvy.

48. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným okamihom doručenia druhej zmluvnej strane, teda vtedy, keď dôjde do dispozičnej sféry adresáta. Prejav odstúpenia nie je možné zobrať späť, a to z dôvodu, že doručením odstúpenia nastupujú jeho právne dôsledky vyplývajúce z cit. § 48 Občianskeho zákonníka, a to zrušenie zmluvy od začiatku (ex tunc). Iba výnimočne, ak je to právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté, zmluva sa zrušuje k inému časovému okamihu. Tento iný časový okamih sa nič nemení na účinnosti odstúpenia. V danej veci žalobkyňa v priebehu celého konania neuviedla žiadne tvrdenia o tom, že by prejav vôle spoločnosti DIGI SLOVAKIA obsiahnutý v listine zo dňa 14.12.2017 sa bol dostal do dispozičnej sféry jej adresáta, teda žalovanej. Súd tu poukazuje na dojednanie zmluvných strán v zmluve o poskytovaní verejných služieb (všeobecné podmienky), ktoré pre okamih účinnosti odstúpenia podniku od zmluvy predpokladali doručenie písomného oznámenia podniku o odstúpení od zmluvy druhej zmluvnej strane. Žalobkyňa si tak vo vzťahu k tvrdenej skutočnosti spočívajúcej v odstúpení od zmluvy o poskytovaní verejných služieb nespĺnila riadne svoje procesné povinnosti, a to povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a neuniesla dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdenej skutočnosti o odstúpení podniku od zmluvy. Preto súd skutočnosť tvrdenú žalobkyňou, že podnik od zmluvy o poskytovaní verejných služieb v danej veci odstúpil, nepovažoval za nepreukázanú.

49. Súd tu zdôrazňuje, že Civilný sporový poriadok sa riadi o.i. dispozičným a prejednávacím princípom, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy. Procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho pre rozhodnutie súdu (§ 215 ods. 1) je teda v zásade výlučne na stranách sporu. V spore s ochranou slabšej strany, akým je o.i. aj spotrebiteľský spor, súd môže vyvinúť aj vlastnú dôkaznú iniciatívu, avšak len a výlučne na ochranu slabšej zmluvnej strany, ktorou v spotrebiteľskom spore je spotrebiteľ. Pre úspech žalobcu v spore je preto nevyhnutné, aby si riadne splnil svoju procesnú povinnosť tvrdenia a úplne opísal všetky rozhodné skutočnosti, a súčasne všetky tvrdené pre vec rozhodné skutočnosti aj preukázal a tak splnil druhú procesnú povinnosť spočívajúcu v unesení tzv. dôkazného bremena. Všetky rozhodujúce skutočnosti je pritom žalobca povinný úplne opísať už v samotnej žalobe (§ 132 ods. 1) a ich opísanie nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 ods. 2). Za svoj výsledok v konaní je tak plne zodpovedný žalobca, resp. procesná strana. Uplatnenie prejednávacieho princípu znamená, že súd nemôže vykonať dôkazy, ktoré strany sporu nenavrhlí (až na výnimky uvedené v § 185 a spory s ochranou slabšej strany). Tento aspekt tak výrazne ovplyvňuje rozsah skutkového základu, z ktorého súd pri svojom rozhodnutí vychádza. V civilnom sporovom konaní je tak vec „zrelá“ na rozhodnutie nie až vtedy, keď boli súdu uvedené a preukázané všetky relevantné skutočnosti, ale už vtedy, keď žalobca, resp. sporové strany prestali byť procesne aktívne a premeškali príležitosť „posunúť“ spor k ďalším skutkovým zisteniam. V civilnom sporovom konaní súd teda nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len primerane procesnej aktivite sporových strán. Úlohou súdu nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia, ak ich strana netvrdí (a to ani z predložených dôkazov), a snažiť sa tak o zistenie akejsi objektívnej či materiálnej pravdy. Bez procesnej aktivity sporových strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje a vec rozhodne.

50. Povinnosť tvrdenia pritom znamená povinnosť uviesť všetko, čo je obsiahnuté v skutkovej podstate tej ktorej hmotnoprávnej normy. Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti sa v

právnej teórii označuje ako povinnosť substancovane tvrdiť, resp. povinnosť uviesť substancované tvrdenia. Substancované tvrdenie je také tvrdenie, ktoré je možné subsumovať pod konkrétnu hmotnoprávnú normu a je k nemu možné vykonať dokazovanie. Následkom porušenia povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť je zamietnutie žaloby bez dokazovania. Súd nemá čo dokazovať, ak tvrdenie nie je substancované. Nesubstancované tvrdenie sa nedá ani substancovane poprieť. Preto pokiaľ žalobca neuvedie v žalobe substancované tvrdenia, nemôže sa odvolávať ani nepopretia skutkových tvrdení žalovaným. Popierať alebo nepopierať možno totiž len to, čo je uvedené, nie to, na čo protistrana nemohla ani pomýšľať, lebo to nie je ani náznakom uvedené. Domnienka nespornosti obsiahnutá v ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku nepopretých skutkových tvrdení tak platí len pre uvedené skutkové tvrdenia (nie neuvedené skutkové tvrdenia). Obdobne, žalobca nemôže úspešne namietaa ani nesplnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie sporu bez pojednávania (podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku), lebo podmienka v ňom obsiahnutá, že: „ skutkové tvrdenia strán nie sú sporné ...“, sa logicky viaže len k skutkovým tvrdeniam, ktoré v žalobe obsiahnuté, nie k tým, ktoré v nej obsiahnuté nie sú, ale ktoré v nej obsiahnuté mali byť. Tieto základy dokazovania v civilnom sporovom poriadku nemôžu byť nijako ani v danej veci prekvapivé (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp 11/2021 a sp.zn. 7CoCsp 38/2020 a pod.)

51. S poukazom na zmluvu o poskytovaní verejných služieb, ktorej ukončenie odstúpením podniku žalobkyňa v konaní nepreukázala, si žalobkyňa žalobou v danej veci uplatnila nárok na zaplatenie celkom 312,30 eur, a to s poukazom na faktúru č.1801134442 vyhotovenú dňa 26.01.2018 splatnú dňa 10.02.2018. Z tejto faktúry vyplýva, že faktúrou spoločnosť DIGI SLOVAKIA vyúčtovala žalovanej, okrem pokút, aj aktivačný poplatok za STB vo výške 26,50 eur a poplatok za základnú inštaláciu technikom vo výške 50 eur.

52. Podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb strany dohodli inštaláciu, teda vykonanie všetkých úkonov potrebných na pripojenie žalovanej do siete, na ktoré sa spoločnosť DIGI SLOVAKIA zaviazala, tzv. „samoinštaláciou“. Podľa listiny „Osobitné podmienky pre poskytovanie služieb satelitnej televízie“ (ďalej už len „osobitné zmluvné podmienky“) službu satelitnej televízie NOVA DIGI je možné zriadiť prostredníctvom technika (základná a rozšírená inštalácia) alebo samoinštaláciou. Samoinštalácia je spôsob zriadenia služby satelitnej televízie, kedy jednotlivé úkony zriadenia sú realizované účastníkom podľa inštrukcií alebo návodu podniku. Cenník pritom obsahuje jednorázové poplatky za zriadenie služby iba pre prípad jej zriadenia technikom. Preto súd predmetnou faktúrou vyúčtovaný poplatok žalovanej za základnú inštaláciu technikom nepovažoval za dôvodný a nárok na jeho zaplatenie vo výške 50 eur zamietol.

53. Súd zamietol tiež nárok žalobkyne na zaplatenie aktivačného poplatku za STB vo výške 26,50 eur. Cenník upravuje tento aktivačný poplatok ako jednorázový poplatok v časti „nájom zariadení“ s tým, že poplatok sa uplatní pri každej aktivácii STB bez ohľadu na to, aký počet STB si účastník pri danej aktivácii objednal. Aktivačný poplatok sa pritom uplatní pri aktivácii prvého HD STB s tým, že aktivácia je spojená s poplatkom. V danej veci žalobkyňa neuviedla tvrdenia a nepreukázala, kedy došlo k aktivácii prvého HD STB samoinštaláciou na základe zmluvy o poskytované verejných služieb, ktorá bola uzavretá dňa 23.09.2015, a tým k splatnosti tohto poplatku. Podľa faktúry s najskorším dňom jej vyhotovenia zo všetkých žalobkyňou predložených faktúr v konaní č. 1603099667 zo dňa 21.03.2017 touto faktúrou bol žalovanej účtovaný nájom zariadení STB, na základe čoho možno dôvodne predpokladať, že ich inštalácia prebehla skôr. Súdu nie je zrejmé, prečo aktivačný poplatok bol žalovanej vyúčtovaný až faktúrou vyhotovenou 26.01.2018, teda po cca viac ako 2 a pol roku od uzavretia zmluvy. Za danej situácie sa však javí plne dôvodný záver, že vzhľadom na dátum podania žaloby na súd dňa 20.01.2021, si žalobkyňa nárok na zaplatenie tohto aktivačného poplatku uplatnila po márnom uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz, teda v danej veci odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti tohto aktivačného poplatku. Súd tu dáva do pozornosti, že aj keď žalobkyňa sa nedomáha v konaní peňažných plnení vyúčtovaných žalovanej všetkým predloženými faktúrami, podľa dňa splatnosti faktúr všetky nároky na peňažné plnenia vyúčtované faktúrami, okrem nárokov vyúčtovaných faktúrou č.1801134442 splatnou dňa 10.02.2018, v prípade ich uplatnenia predmetnou žalobou (čo sa však nestalo) by súd musel posúdiť ako nároky premlčané.

54. Tu súd len dodáva, že podľa § 100 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka súd na premlčanie prihliadne v zásade len na námietku dlžníka. Ust. § 54a Občianskeho zákonníka však obsahuje osobitnú

právnú úpravu uplatňovania námietky premlčania pri nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, pri ktorých je súd povinný na premlčanie prihliadať vždy z úradnej povinnosti (ex offico), čo je zrejmé z dôvodovej správy k zákonu č. 343/2018 Z.z. ktorým sa dopĺňa zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 05.12.2018, ktorým bolo ust. § 54a do Občianskeho zákonníka zavedené. Konanie v prejednávanej veci, predmetom ktorého sú nároky žalobkyne vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, začalo na základe žaloby podanej na tunajší súd dňa 20.01.2021, tzn. za účinnosti zákona č.343/2018 Z.z.. Preto súd z úradnej povinnosti sa plne legitímne o.i. zaoberal aj otázkou, či nároky uplatnené žalobkyňou v konaní nie sú premlčané.

55. Faktúrou č.1801134442 splatnou dňa 10.02.2018 podnik žalovanej s poukazom na zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 23.09.2015 vyúčtoval aj pokuty za nevrátenie zariadení: „Pokuta - nevrátenie Scart kábla“ (počet 2) 6 eur, „Pokutu - nevrátenie diaľkového ovládača“ (počet 2) 20 eur, „Pokuta - nevrátenie Koncového zariadenia“ (počet 2) 100 eur, „ Pokuta - nevrátenie Smart karty „(počet 2) 39,80 eur a „ Pokuta - nevrátenie Zdrojového kábla“ (počet 2) 20 eur, spolu pokuty za nevrátenie zariadení vo výške 185,80 eur. Ďalej tiež pokutu „Pokuta - porušenie záväzku viazanosti“ (počet 1) vo výške 50 eur.

56. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

57. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

58. Podľa § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

59. Dojednanie strán o pokute za nevrátenie zariadení podniku obsahuje listina „Zmluva o poskytovaní verejných služieb ...“, ktorá v bode 2. záverečných ustanovení obsahuje dojednanie:

„ Pokuty v zmysle platného Cenníka:

a) Za stratu, nevrátenie alebo poškodenia každého STB zariadenia v prenájme zo strany Účastníka 50,00 EUR.

b) Za stratu, nevrátenie alebo poškodenia každého Smart karty zo strany Účastníka 19,90 EUR.

c) Za stratu nevrátenie alebo poškodenia každého zdrojového kábla, resp. adaptéra 10,00 EUR.

d) Za stratu, nevrátenie alebo poškodenia každého diaľkového ovládača zo strany Účastníka 9,90 EUR.

60. Z obsahu žaloby, predložených listín a doplnujúcich vyjadrení žalobkyne v konaní súdu nie je však zrejmé, z akých dôvodov si žalobkyňa v danej veci uplatňuje proti žalovanej pokuty za nevrátenie vo faktúre špecifikovaných zariadení (alternatívne náhradu škody, ako to uvádza v žalobe). Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovanej bola vôbec vznikla povinnosť zariadenia, za nevrátenie ktorých si žalobkyňa vyúčtovala predmetnou faktúrou pokuty, vrátiť, že by túto povinnosť žalovaná bola porušila, a že by žalovaná bola riadne požiadaná o vydanie zariadení. Listina zo dňa 14.12.2017 vo veci prejavu vôle spoločnosti DIGI SLOVAKIA odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb síce obsahuje aj výzvu na vrátenie zariadení do 15 dní odo dňa ukončenia zmluvného vzťahu. Ako však súd vyššie uviedol, tejto listine nebolo možné priznať právne účinky odstúpenia od zmluvy pre nepreukázanie jej doručenia do dispozičnej sféry druhej zmluvnej strany. Žalobkyňa tak nepreukázala ukončenie zmluvného vzťahu odstúpením podniku od zmluvy, a ani na základe iných skutočností predpokladaných zákonom alebo zmluvnými dokumentami. Preto súd nárok žalobkyne na zmluvnú pokutu, resp. na náhradu škody, z dôvodu nepreukázania vzniku a následného porušenia povinnosti žalovanou vrátiť zariadenia posúdil ako nedôvodný. Žalobkyňa v konaní neuviedla a nepreukázala splnenie základných predpokladov, za ktorých jej mal nárok na takúto zmluvnú pokutu, resp. na náhradu škody, vzniknúť. Nepreukázala, že by žalovanej vôbec povinnosť zariadenia vrátiť vznikla a že by žalovaná túto povinnosť porušila tým, že zariadenia nevrátila.

61. Tu súd dáva do pozornosti, že zákon poskytuje ochranu vlastníkovi prenajatých zariadení v ust. § 126 ods. 1 a ust. § 682 Občianskeho zákonníka. Podľa tejto všeobecnej občianskoprávnej úpravy vlastník

je oprávnený domáhať sa vrátenia prenajatých vecí v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania vecí; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ich prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie. Vlastníckemu právu vlastníka zariadení sa poskytuje ochrana aj prostredníctvom trestnoprávnych predpisov, sú to najmä ustanovenia Trestného zákona týkajúce sa skutkovej podstaty trestného činu krádeže, sprenevery, neoprávneného používania cudzej veci alebo poškodzovania cudzej veci. Z výsledkov dokazovania vykonaného v danej veci nevyplýva, že by podnik ako vlastník zariadení sa bol takejto ochrany svojho vlastníckeho práva domáhal. Dojednanie o zmluvnej pokute za nevrátenie zariadení postihujúce spotrebiteľa môže navodzovať dojem, že skutočným záujmom dodávateľa nie je ako vlastník zariadenia držať a nakladať s nimi, ale možnosť získať peňažnú náhradu za takéto zariadenie prostredníctvom inštitútu zmluvnej pokuty. Zároveň je potrebné uviesť, že za situácie, že výška zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení sa odvíja od ceny obdobného zariadenia obvyklej na trhu (tvrdenie žalobkyne vo vyjadrení 24.05.2021), ide o dojednanie o výške zmluvnej pokuty, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa prenáša ťarchu úhrady celej ceny zariadenia bez jej riadnej verifikácie, a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení.

62. Podľa cit. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania dojednané vo výške nad limit určený nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú je potrebné považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (porovnaj vyššie cit. rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co 109/2011 zo dňa 21.11.2012).

63. V danej veci súd považuje za neprijateľnú samotnú konštrukciu dojednania zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení, ktorá dodávateľovi umožňuje domáhať sa zmluvnej pokuty v prípade nevrátenia zariadenia, ktoré je vo vlastníctve dodávateľa bez toho, aby musel pred tým žiadať spotrebiteľa o vrátenie tohto zariadenia. Bez toho, aby žalovaná ako spotrebiteľ bola riadne vyzvaná na vrátenie zariadení, a bez toho, aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia nechce alebo nemôže vrátiť, takéto dojednanie umožňuje účtovať jej zmluvnú pokutu, ktorá je v svojej podstate núteným odpredajom zariadení. Navyše, núteným odpredajom bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom vopred dohodnuté, a predovšetkým bez toho, aby bolo verifikované, či dojednaná výška zmluvnej pokuty skutočne zodpovedá obvyklej cene zariadenia na trhu. Takúto konštrukciu zmluvnej pokuty, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, nemožno akceptovať. Je potrebné uviesť, že žalovaná sa nestala vlastníčkou zariadení a podnik ak vlastník zariadení má právo kedykoľvek žiadať o ich vrátenie. Preto súd má za to, že zaplatenie pokút za nevrátenie jednotlivých zariadení spotrebiteľom spolu vo výške 185,80 eur, za súčasného ponechania možnosti podniku ako vlastníkovi kedykoľvek žiadať o ich vrátenie, by bolo neprimerané a nespravodlivé. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa tak, ako ju predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dojednanie je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Preto súd žalobu žalobkyne aj v časti, ktorou sa domáhala na žalovanej zaplattenia zmluvných pokút za nevrátenie zariadení celkom vo výške 185,80 eur ako nedôvodnú zamietol.

64. Na podporu svojich právnych záverov v otázke neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení súd dáva do pozornosti napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.02.2015 sp.zn. 1Co 24/2015, podľa ktorého: „...Pokiaľ ide o špecifikované časti predmetnej zmluvnej pokuty týkajúce sa nevrátenia zariadení (boxu, diaľkového ovládača, karty a príslušenstva), ide podľa Krajského súdu v Prešove o zmluvnú pokutu účtovanú taktiež v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa sa prenáša cena zariadení, ktorá nie je riadnym spôsobom verifikovaná a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení. Bez toho, aby žalovaná ako spotrebiteľka bola vyzvaná na vrátenie zariadení a bez toho, aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia nechce, alebo nemôže vrátiť, je účtovaná zmluvná pokuta, ktorá je vlastne núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanej bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté a predovšetkým v zmysle vyššie uvedeného bez toho, aby bolo verifikované, či takáto cena - zmluvná

pokuta skutočne zodpovedá cene predmetného zariadenia. Takúto konštrukciu zmluvnej pokuty, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, nemožno podľa Krajského súdu v Prešove akceptovať.“.

65. Súd len dodáva, že nemôže obstať argumentácia, že žalovanej nič nebránilo v tom, aby sama na ktoromkoľvek predajnom mieste vrátila zariadenia. Bez toho, aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že žalovaná je povinná zariadenia vrátiť a že tieto zariadenia žalovaná nechce alebo nemôže vrátiť, je dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré je v svojej podstate núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanej bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté, a predovšetkým bez toho, aby bolo verifikované, či takáto cena (zmluvná pokuta) skutočne zodpovedá obvyklej cene predmetného zariadenia na trhu, absolútne neprijateľné a neplatné.

66. Faktúrou č. 0801134442 spoločnosť DIGI SLOVAKIA žalovanej vyúčtovala aj pokutu „Pokuta - porušenie záväzku viazanosti“ (počet 1) vo výške 50 eur. Podľa cit. ust. § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka pre platnosť dojednaní o zmluvnej pokute sa o.i. vyžaduje, aby v písomnej dohode bola určená výška zmluvnej pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorazovo pevnou sumou, v percentách, či zlomkom ceny alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška alebo spôsob určenia však musí byť vždy vyjadrená jednoznačne a zrozumiteľne. Rovnako jednoznačne musí byť špecifikovaná aj zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MOdo 4/2003 zo dňa 19.11.2003, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 182/2001 zo dňa 25.06.2002, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Odo 794/2002 zo dňa 27.11.2003 a pod.). V prípade, že tieto podstatné náležitosti v dojednaní o zmluvnej pokute chýbajú alebo dojednanie nie je dostatočne určité, jednoznačné a zrozumiteľné, dojednanie je pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 529/2015 z 18.05.2016 a pod.).

67. V danej veci dojednanie o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti je obsahom listiny „PREBERACÍ PROTOKOL a DODATOK k Službe Satelitnej televízie - Nová DIGI“ (ďalej už len „protokol“), v časti označenej ako „Pokuty v zmysle Podmienok Kampane“, podľa ktorej: „V prípade nedodržania viazanosti v zmysle Podmienok využitia Kampane je Účastník po ukončení zmluvného vzťahu s Podnikom povinný uhradiť Podniku odškodné, ktorého výška sa určí ako súčet:

- a) sumy 50 EUR, ktorá predstavuje výšku zmluvnej pokuty pri predčasnom ukončení Zmluvy pre poskytovanie verejných služieb A
- b) poskytnutej zľavy z jednorazových poplatkov v zmysle Cenníka pre poskytovanie verejných služieb.,,

68. Taktiež podľa čl. 5 bod 1 osobitných podmienok: „Ak sa Účastník zaviazal využívať Službu káblovej televízie po určitý čas (doba viazanosti) a počas tejto doby viazanosti vypovie Zmluvu alebo iným spôsobom dôjde k jej zániku z dôvodov na strane Účastníka, je Účastník povinný zaplatiť Podniku zmluvnú pokutu za nedodržanie doby viazanosti podľa Zmluvy a vrátiť zariadenie, ktoré je vo vlastníctve podniku“.

69. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tzn. s dobrými mravmi. V dohode o zmluvnej pokute musí byť jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje. Výška zmluvnej pokuty má byť zásadne primeraná významu riadneho splnenia zmluvnej povinnosti pre zabezpečenú stranu. Súd zastáva názor, že z vyššie citovaných dojednaní o zmluvnej pokute nevyplýva jednoznačná špecifikácia ako výšky zmluvnej pokuty, tak aj porušenia povinnosti, na ktorú sa vzťahuje, dojednanie nerozlišuje závažnosť porušenia povinnosti a v tejto súvislosti ani primeranosť zmluvnej pokuty pre porušenie tej ktorej povinnosti. Preto dojednanie súd vyhodnotil ako neurčité, nesúladne s požiadavkou vyššie cit. ust. 544 ods. 1 a 2. Občianskeho zákonníka a preto neplatné, a ako neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku dojednanú v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa (§ 53 Občianskeho zákonníka).

70. Súd nemal žiadne pochybnosti, že listiny, ktoré obsahujú dojednania o zmluvnej pokute pre prípad porušenia záväzku viazanosti, sú tzv. typovými zmluvnými formulármi, ktoré dodávateľ používa v množstve prípadoch, a v ktorých iba krížikom zaškrtnáva aktuálne údaje. Spotrebiteľ tak ich obsah,

a teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom nijako nemôže ovplyvniť. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podnik ako dodávateľ teda dojednania o zmluvnej pokute so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával. Súd zastáva názor, že z pohľadu spotrebiteľa nemožno predovšetkým hovoriť o určitosti dojednania o výške zmluvnej pokuty za situácie, že základ zmluvnej pokuty vo výške 50 eur je síce uvedený vo formulárovej typovej časti zmluvy podpísanej oboma zmluvnými stranami, v danom prípade v protokole, avšak ceny a poplatky a ich zľavy, od ktorých sa odvíja v konečnom dôsledku celková výška zmluvnej pokuty, sú uvedené v listinách, ktoré už nie podpísané žalovanou, a to v cenníku (porovnaj napr. cit. nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/2011). Informácia o tom, aká je celková výška zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti, je tak pre priemerného spotrebiteľa komplikovane zistiteľná, a v okamihu podpisu niekoľkostranovej formulárovej zmluvy je takmer nemožné mať predstavu o skutočnej výške takejto sankcie.

71. Taktiež pojmy obsiahnuté v dojednaniach o zmluvnej pokute, ako „...v prípade nedodržania viazanosti v zmysle Podmienok využitia Kampane je Účastník po ukončení zmluvného vzťahu s Podnikom „ a :“...ak počas tejto doby viazanosti vypovie Zmluvu alebo iným spôsobom dôjde k jej zániku z dôvodov na strane Účastníka...“, sú podľa názoru súdu vo vzťahu k vymedzeniu povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta má viazať, všeobecné a nejednoznačné, a zo strany spotrebiteľa neakceptovateľné. Podľa všeobecných podmienok zmluvný vzťah založený zmluvou o poskytovaní verejných služieb je možné ukončiť rôznymi spôsobmi (uplynutím doby, dohodou, výpoveďou, odstúpením), rôznymi subjektmi (oboma zmluvnými stranami) a z rôznych dôvodov. V tomto kontexte je preto pojem „ukončenie zmluvného vzťahu s Podnikom“, všeobecný a nič nevypovedá o tom, na porušenie akej konkrétnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľa je zmluvná pokuta viazaná. Ani z formulácie „...vypovie Zmluvu alebo iným spôsobom dôjde k jej zániku z dôvodov na strane Účastníka...“ nie je zrejmé, aké konkrétne konanie žalovanej, okrem vypovedania zmluvy, má byť zmluvnou pokutou sankcionované. Každé porušenie povinnosti nie je rovnakej intenzity a významu. Navyše, súd tu zdôrazňuje, že žalobkyňa ukončenie zmluvného vzťahu v konaní, a to už akýmkoľvek spôsobom, v danej veci nepreukázala.

72. Je nepochybne právom podniku ako poskytovateľa verejných služieb zabezpečiť splnenie si povinnosti klientom - odberateľom služieb, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bola povinnosť žalovanej po dobu 24 mesiacov zostať v právnom vzťahu s podnikom, a po túto dobu teda využívať dohodnutý rozsah služieb a riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytované služby. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom elektronických služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem elektronickej služby alebo odlišné ceny služieb, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku podnikov v snahe získať klientov a zabezpečiť si odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Nie však každý zákazník, ktorý sa v zásade riadi snahou získať určité výhody pri poskytovaní služieb, si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Podnik pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb klientom a návratnosťou investícií „výhod“ poskytnutých vo forme určitých zliav v cene služby alebo zariadení. Preto požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou. Súd však má za to, že aj pri takomto vzťahu je potrebné zachovať určitý korektný prístup k právam klienta ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že spotrebiteľovi znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickú a sociálnu situáciu. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie, alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný podnik po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku teda nesmie úplne znemožňovať klientovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej ktorej poskytnutej služby. Preto sankcia spočívajúca v zmluvnej pokute musí vždy zodpovedať charakteru konkrétneho porušenia povinnosti a závažnosti tohto porušenia. Súd tu dáva do pozornosti cit. ust. § 44 ods. 5 Zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého podnik bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

73. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty musí zodpovedať tiež času rozsahu porušenej povinnosti a musí sa zároveň odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením konkrétnej povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej doby trvania zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná, a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať očakávané príjmy podniku. Nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných podnikov. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty v danej veci nezohľadňuje intenzitu a význam porušenia tej ktorej konkrétnej povinnosti spotrebiteľom a ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku. Preto súd dojednanie o zmluvnej pokute aj z tohto dôvodu posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek, i menej významnom porušení povinnosti, uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v paušálnej výške. Dojednanie o zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje situáciu, keď dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, kedy sa tak stane hneď na jeho začiatku. Nezohľadnenie teda tzv. časového aspektu pri určení výšky zmluvnej pokuty podľa judikatúry súdov je nepochybne dôvodom neprijateľnosti takéhoto dojednania (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 529/2015 zo dňa 18. 05. 2016, rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.07.2021 sp.zn. 10Co Csp 11/2021, zo dňa 26.01.2016 sp.zn. 6Co 103/2015, a ďalšie).

74. Dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré nebolo individuálne dojednané, nakoľko sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktoré spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Právna predchodkyňa žalobkyne ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od nej očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. K primeranosti zmluvnej pokuty súd len dodáva, že neprijateľnú zmluvnú podmienku obsahujúcu zmluvnú pokutu súdy nemôžu upravovať, a teda ani moderovať plnenie z nej (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10). Zmluvná pokuta v rámci súdnej kontroly obstojí buď ako celok alebo neobstojí, a v takom prípade niet právny priestor na to, aby z nej súd nejako moderoval plnenie do prijateľnej (primeranej) podoby.

75. Súd tiež dodáva, že spotrebiteľ by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy. Sankcionovanie iba žalovanej v zmluve o poskytovaní verejných služieb už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Podnik nie je pritom nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane, čo súd považuje tiež za ďalší dôvod neprijateľnosti uvedenej sankcie.

76. Navyše, v danej veci žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaná vôbec svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu založenom zmluvou o poskytovaní verejných služieb 24 mesiacov bola skutočne nedodržala. Zmluva o poskytovaní verejných služieb bola uzavretá dňa 23.09.2015. Doba viazanosti 24 mesiacov tak mala uplynúť dňa 23.09.2017. V konaní nebolo preukázané skončenie zmluvného vzťahu v tejto dobe a žalobkyňa faktúru na zmluvnú pokutu za nedodržanie doby viazanosti vystavila až dňa 26.01.2018.

77. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zásada úspechu). Žalovaná mala v konaní plný úspech. Preto podľa zásady úspechu jej prislúcha voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanej žiadnu náhradu trov voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - II. rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.